

повністю утилізувати тверді побутові відходи. Про це під час робочої зустрічі (17. 10 2023 р.) у Полтавській міськраді говорив радник міністра екології Сергій Довгалюк. Такі заводи одночасно можуть з'явитися ще у Лубнах, Кременчуці, Кобеляках та Зінькові [4].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вирішення проблеми твердих побутових відходів для малих міст / Кватернюк С.М., Животун Я.І. // V-й Всеукраїнський з'їзд екологів з міжнародною участю (Екологія/Ecology–2015), 23–26 вересня, 2015. Збірник наукових праць. – Вінниця: ДІЛО, 2015. – С.56.
2. Макухівське сміттєзвалище біля Полтави // <https://suspilne.media> › 556.
3. Перспективні світові наукові та технологічні напрями досліджень у сфері «Відходи»: монографія [Електронний ресурс] / Т. Кваша, О. Паладченко, І. Молчанова. – К.: УкрІНТЕІ, 2020. – 103 с.

ТВЕРДІ ПОБУТОВІ ВІДХОДИ – ОДНА З НАЙВАЖЛИВІШИХ І НАЙАКТУАЛЬНІШИХ СЕРЕД ПРОБЛЕМ ЗАБРУДНЕННЯ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В УКРАЇНІ

Зелінський Б.В., доктор філософії, асистент

Зелінська Л.Г., асистентка

Білоцерківський національний аграрний університет

Різке зростання населення планети, розвиток економіки, при якому не тільки збільшується виробництво товарів та послуг, що вже вироблялись раніше, але й відбувається виробництво нових товарів і послуг з використанням нових технологій. Економічне зростання розповсюджується на всі види життєдіяльності людини. Такий ланцюг, як виробництво та споживання, породжує збільшення відходів. Особливо гостро ця проблема постає перед країнами, що інтенсивно розвиваються, але ще не мають чітко прописаного

екологічного законодавства, до яких належить і Україна, як наслідок погіршення навколишнього природного середовища [2].

У кожному помешканні утворюється величезна кількість побутових відходів, що утворюються в результаті життєдіяльності людини це тверді, великогабаритні, будівельні, рідкі, залишки речовин, матеріалів, предметів, виробів, товарів, продукції, що не можуть у подальшому використовуватися за призначенням. Всі ці відходи потрібно утилізувати та переробляти, адже викидаючи сміття, ми порушуємо один з основних екологічних законів – кругообігу речовин у природі [1].

Внаслідок вилучення з природи необхідних речовин, людина змінює їх до невпізнання та повертає у вигляді сміття, яке розкладається на вихідні речовини довгі роки і навіть століття. Це спонукає серйозно задуматися про правильну ліквідацію сміття. У світовій практиці, відомі такі методи як захоронення та відкриті звалища. Проте в них є недоліки, вони є джерелом розповсюдження інфекції, утворення звалищного газу, забруднення підземних вод, самозаймання та виділення в атмосферу під час горіння небезпечних речовин. Складна ситуація із сміттєзвалищами створює серйозні санітарно-епідеміологічні та екологічні загрози для населення [3]. Стратегічно важливим для держави є створення системи регіонального управління роздільним збором та переробкою твердих побутових відходів. Окрім того в умовах зростання вартості сировинних ресурсів, нераціонально, як з екологічної, так і з економічної точки зору викидати на смітник сировину, що придатна до повторного використання. Створення на державному рівні підприємств, що будуть займатися збором та переробкою твердих побутових відходів буде сприяти не тільки покращенню екологічної ситуації в регіонах, але й буде передумовою переходу на новий рівень розвитку.

Метою наших досліджень слугували 10 сімей, які продукують різну кількість утворених побутових відходів за 7 днів. Ми згрупували типи відходів (метал, пластик, харчові відходи, скло, папір, інше), їх загальну масу та вивели

середнє значення всіх відходів, що утворилися на одного члена сім'ї за 7 днів та наводимо у табл. 1.

Таблиця 1. Кількість побутових відходів, що утворилися по видам за 7 днів

№ з/п	К-сть Повнолітніх осіб	К-сть дітей до 18 років	Харчові відходи, кг	Метал, кг	Скло, кг	Пластмаса, поліетилен, кг	Папір, кг	Інше, кг	Загальна маса відходів, кг
1	2	2	8,8	0,5	2	5,1	2,5	2	20,9
2	4	0	8,1	2,1	1,5	4,3	1,3	2,7	20
3	1	3	9,9	1,2	2,3	3,4	3,6	5,1	25,5
4	3	0	7,2	0,7	3,2	3,5	2,6	2,1	19,3
5	2	1	10,2	0	1,9	5,3	1,9	1,1	20,4
6	3	1	9,1	1,1	3,1	3,9	3,1	2,2	22,5
7	1	1	7,3	0,6	1,5	4,3	3	1,7	18,4
8	1	2	6,3	2,2	1,7	5,1	2,1	0,5	17,9
9	1	0	2,1	0	0,7	1,4	1,3	0,9	6,4
10	2	0	5,4	2,1	1,5	3,9	1,6	1,1	15,6

Проаналізувавши дані таблиці нами виведено найменший показник відходів на 1 людину – 5 кг, а максимальний – 9,2 кг відходів. Всього для дослідження було залучено 30 мешканців міста Біла Церква, які за 7 днів утворили 186,9 кг сміття, а в середньому виходячи з даних 1 споживач утворив 6,2 кг відходів за 7 днів. Підсумовуючи можна прогнозувати, що за один місяць 1 мешканець утворить твердих побутових відходів 24,8 кг, а за рік – 297,6 кг.

Варто зазначити про шкоду, що буде заподіяна навколишньому природному середовищу, в тому випадку, коли ці відходи не сортувалися, а розкладаються на стихійних звалищах міста.

Очевидно, що за життя людина залишає в результаті своєї життєдіяльності тонни сміття, що в результаті відправляються на стихійні звалища та забруднюють навколишнє природне середовище. Свідома людина займається сортуванням, що вже суттєво покращує ситуацію, але дану проблему необхідно вирішувати комплексно, а саме – проводити просвітницькі заходи, для роз'яснення населенню масштаби даної проблеми, свідоме сортування сміття на постійній основі, а не разові заходи і звісно відмовитися від імпульсивних покупок, а навпаки купувати речі, які дійсно потрібні та прослужать довгі роки.

Список використаних джерел

1. Закон України Про управління відходами (із змінами, внесеними згідно із Законом № 2849-IX від 13.12.2022) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2320-20#Text> (дата звернення: 03.04.2024).
2. Нікітіна А.Т., Степанова С.А. Екологія, охорона природи, екологічна безпека. М., МНЕПУ, 2019. 648 с.
3. Про затвердження Правил експлуатації полігонів побутових відходів від 12.05.2014 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1307-10#Text> (дата звернення: 03.04.2024).

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ БІОРІЗНОМАНІТТЯМ ТА СТІЙКІСТЮ ЕКОСИСТЕМ: ТЕОРЕТИЧНА ТА ПРИКЛАДНА ПЕРСПЕКТИВА

Івченко М. М., студент

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Біорізноманіття та стійкість екосистем - два ключові поняття, які відображають складні взаємозв'язки в природному середовищі. У зв'язку зі зростаючими загрозами для екосистем та видів, розуміння цих взаємозв'язків